

จดหมายข่าว พื้นฟูคลิตี้

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2560

คุณภาพสิ่งแวดล้อม
บริเวณห้วยคลิตี้
ประจำปี 2559

สรุปผลการติดตามตรวจสอบ
คุณภาพสิ่งแวดล้อม
บริเวณห้วยคลิตี้

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ในอนุญาตเลขที่ 32/2538
ไปรษณีย์สามเสนใน

หักทนาย

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ได้จัดทำ จดหมายข่าว “พื้นฟูคลิตี้” เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร สร้างความรู้ความเข้าใจ ในการดำเนินงานของ คพ. ในการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในลำห้วยคลิตี้ ตำบลชะแล อำเภอลำปาง จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อหาในฉบับนี้ ประกอบด้วย “คุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ประจำปี 2559” และ “สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้” เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบสภาพพื้นที่ ความเสี่ยง และแนวทางการฟื้นฟูที่เหมาะสม

คุณภาพสิ่งแวดล้อม บริเวณห้วยคลิตี้ ประจำปี 2559

คพ. ได้กำหนดแผนการเก็บตัวอย่างสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 4 ครั้ง ต่อปี (มีนาคม, มิถุนายน, กันยายน และ ธันวาคม) ตั้งแต่ปี 2556 – ปัจจุบัน โดยในปี 2559 ได้เก็บตัวอย่างน้ำ ตะกอนดินท้องน้ำ สัตว์น้ำ พืชผัก และ ดิน จำนวน 11 จุด ครอบคลุมพื้นที่เหนือโรงแต่งแร่ (จุด DK และ KC1) ใกล้โรงแต่งแร่คลิตี้ (จุด KC2 และ KC2/1) และใต้โรงแต่งแร่ คลิตี้ (จุด KC3 - KC8) โดยมีผลการติดตามตรวจสอบ ดังต่อไปนี้

คุณภาพน้ำ พบปริมาณตะกั่วในน้ำ 0.01 - 0.048 มิลลิกรัมต่อลิตร (มก./ล.) ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำ ในแหล่งน้ำผิวดิน ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน 0.05 มก./ล.

คุณภาพตะกอนดินท้องน้ำ พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 123 - 58,407 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม (มก./กก.) ซึ่งบริเวณ จุดเก็บตัวอย่างบริเวณโรงแต่งแร่ ใต้โรงแต่งแร่ลงมา มีค่าสูงกว่าค่าเป้าหมายการฟื้นฟู ดังนั้น ตะกอนส่วนใหญ่ที่พบจึงไม่ใช่ ตะกอนดินที่ปนเปื้อนตามธรรมชาติ (คพ. ได้กำหนดค่าเป้าหมายการฟื้นฟูลุ่มห้วยคลิตี้ไว้ที่ 1,800 มก./กก. จากการศึกษาโครงการ ฟื้นฟูลุ่มห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี)

การปนเปื้อนในพืชผัก ได้เก็บตัวอย่างจำนวน 154 ตัวอย่างใน 36 จุด พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 0.00005 - 15.053 มก./กก. น้ำหนักเปียก และมีพืชผักจำนวน 27 ตัวอย่าง (บริเวณหมู่บ้านคลิตี้บน 15 ตัวอย่าง และบริเวณหมู่บ้านคลิตี้ล่าง 12 ตัวอย่าง) ซึ่งมีค่าปริมาณตะกั่วเกินเกณฑ์มาตรฐานอาหารที่มีสารปนเปื้อนตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 98 (พ.ศ. 2529) ที่กำหนดปริมาณตะกั่วไว้ไม่เกิน 1 มก./กก. น้ำหนักเปียก ทั้งนี้ ตัวอย่างพืชผักที่พบเกินมาตรฐานฯ บ่อยที่สุดคือกะเพรา จำนวน 10 ตัวอย่าง

การปนเปื้อนในดิน ได้เก็บตัวอย่างจำนวน 39 จุด โดยแต่ละจุดได้ทำการเก็บตัวอย่างดิน 9 ตำแหน่ง เพื่อให้ครอบคลุม พื้นที่ตามการใช้ประโยชน์ แล้วนำมาคำนวณค่าทางสถิติแล้วจัดทำเป็นแผนที่แสดงการปนเปื้อนตะกั่วในดิน พบปริมาณตะกั่ว ในดิน 59.16 - 3,613 มก./กก. พบบริเวณหมู่บ้านคลิตี้บน 8 จุด มีค่าสูงกว่าค่าเป้าหมายการฟื้นฟู ส่วนบริเวณหมู่บ้านคลิตี้ล่าง ทุกจุด มีปริมาณตะกั่วในดินน้อยกว่าค่าเป้าหมายการฟื้นฟู (กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดค่าเป้าหมายการฟื้นฟูพื้นที่บริเวณ โรงแต่งแร่และพื้นที่ใกล้เคียง 821 มก./กก. จากการศึกษาโครงการฟื้นฟูลุ่มห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี)

คุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ประจำปี 2559

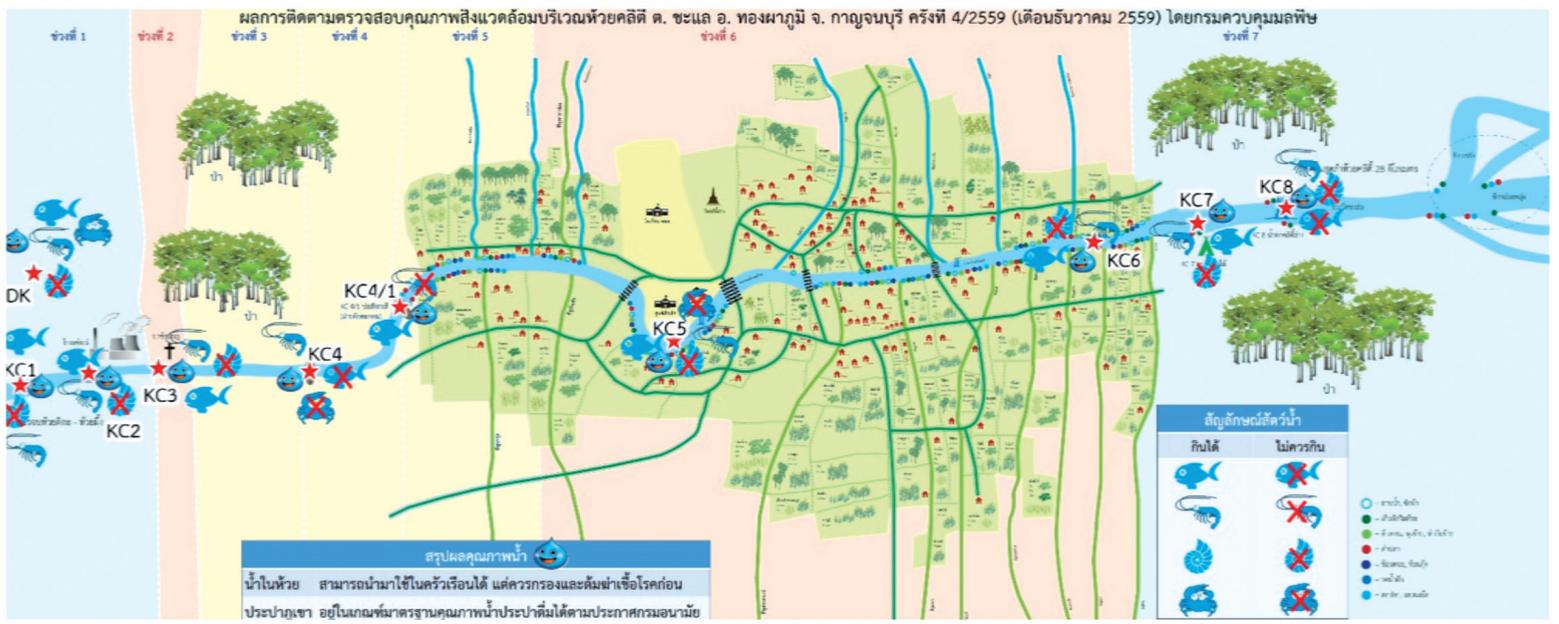
การปนเปื้อนในสัตว์น้ำ ได้เก็บตัวอย่างจำนวน 176 ตัวอย่าง พบปริมาณตะกั่วเมื่อเทียบกับมาตรฐานอาหารที่มีสารปนเปื้อน ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 98 (พ.ศ. 2529) ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน 1 มก./กก. น้ำหนักเปียกสรุปได้ดังนี้

- ปลา มีปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วงน้อยกว่า 0.0383 – 3.7850 มก./กก. น้ำหนักเปียก โดยมีค่าเกินมาตรฐานฯ จำนวน 28 ตัวอย่าง จาก 94 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 30
- กุ้ง มีปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 0.0105 – 5.207 มก./กก. น้ำหนักเปียก โดยมีค่าเกินมาตรฐานฯ จำนวน 11 ตัวอย่าง จาก 39 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 28
- หอย มีปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 1.75 – 239.27 มก./กก. น้ำหนักเปียก โดยมีค่าเกินมาตรฐานฯ จำนวน 32 ตัวอย่าง จาก 32 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 100
- ปู มีปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 0.1 – 56.333 มก./กก. น้ำหนักเปียก โดยมีค่าเกินมาตรฐานฯ จำนวน 9 ตัวอย่าง จาก 11 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 82

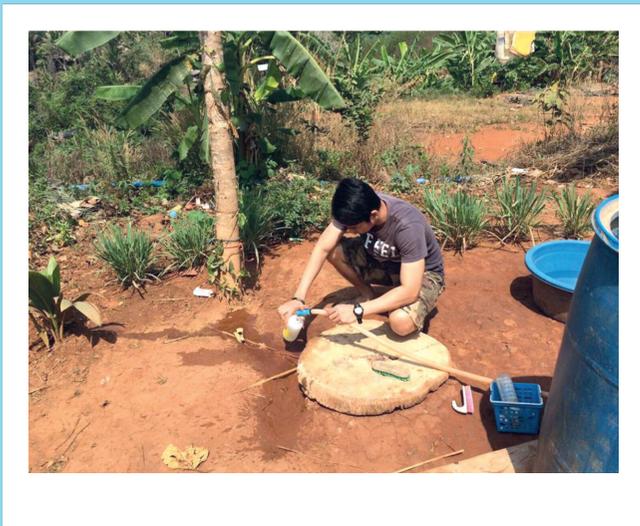
สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้

- คุณภาพน้ำ บริเวณห้วยคลิตี้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน สามารถนำมาอุปโภคและบริโภคได้ตามปกติแต่ต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคและผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำ
- ตะกอนดินท้องน้ำ พบว่าในบริเวณท้ายโรงแต่งแร่ยังคงมีการปนเปื้อนตะกั่วในปริมาณสูง โดยในปี 2560 กรมควบคุมมลพิษจะดำเนินโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี โดยการดูดตะกอนดินท้องน้ำไปฝังกลบยังหลุมฝังกลบแบบปลอดภัย
- พืชผัก ส่วนใหญ่สามารถบริโภคได้ตามปกติแต่ควรหลีกเลี่ยงการบริโภคกะเพราบริเวณโรงแต่งแร่คลิตี้ที่มีค่าปริมาณตะกั่วเกินมาตรฐานอาหารฯ
- ดิน บริเวณหมู่บ้านคลิตี้บนยังพบว่ามีค่าตะกั่วเกินค่าเป้าหมายการฟื้นฟู (ค่าเป้าหมายการฟื้นฟูพื้นที่บริเวณโรงแต่งแร่และพื้นที่ใกล้เคียง 821 มก./กก.) เนื่องจากพื้นที่หมู่บ้านคลิตี้บนเป็นพื้นที่ศักยภาพแร่ตะกั่ว ซึ่งกรมควบคุมมลพิษจะดำเนินโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ฯ โดยนำดินที่ปราศจากตะกั่วจากพื้นที่มาปิดทับพร้อมทั้งปลูกหญ้าเพื่อเป็นการยึดหน้าดินไม่ให้เกิดการชะหน้าดินในฤดูฝนในบริเวณลานกองแร่และบ่อเก็บตะกอนหางแร่ (เดิม)
- สัตว์น้ำ เช่น กุ้ง ปู และหอย ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานอาหารฯ ควรหลีกเลี่ยงการบริโภค ส่วนปลาบริโภคได้ตามปกติโดยบริโภคเฉพาะส่วนเนื้อ และหลีกเลี่ยงส่วนเครื่องใน

สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้

ทั้งนี้ คพ. ได้ปิดประกาศผลติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบนป้ายประชาสัมพันธ์ถาวรจำนวน 4 ป้าย ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านคลิตี้ องค์การบริหารส่วนตำบลชะแล ที่ว่าการอำเภอทองผาภูมิ และวัดคลิตี้ล่าง รวมทั้งอธิบายผลการติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ให้ผู้นำท้องถิ่น และชาวบ้านทราบ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ www.pcd.go.th และจะติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ครั้งที่ 1/2560 ในเดือนมีนาคม 2560

ทีปรึกษา

- นายจตุพร บุรุษพัฒน์
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
- นายสุวรรณ นันทเศรษฐ์
รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
- นายอนุพันธ์ อธิรัตน์
รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

บรรณาธิการ

- นายสมชาย ทรงประกอบ
ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพน้ำ

กองบรรณาธิการ

- นายชยวีร์ หวังเจริญรุ่ง
- นายนิชร คงเพชร
- นางสาวชนชนก อรุณเลิศ
- นายมนต์เทพ อัดดีสินทอง
- นายเกรียงไกร สีปานมัน
- นายพลไกร การดี
- นายดิสรชีวิน บุญมี

ผลิตและเผยแพร่โดย

ฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการกรม
กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร 0 2298 2065-9 โทรสาร 0 2298 5108
<http://www.pcd.go.th>

